

De buurt

Voorbereiding

- ☐ Per leerling: werkblad 5
- ☐ Per groepje: kleurpotloden
- ☐ Bijlage A les 7
- ☐ Bijlage B les 7

Taalinstructie

Denkstappen **de buurt**:

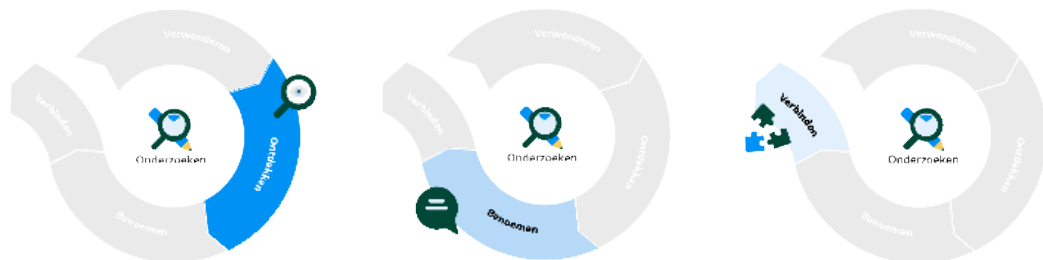
1. **De buurt** is een mini-samenleving;
2. In **de buurt** zijn er leefregels en afspraken.
3. De gemeente bepaalt wat er gebeurt in **de buurt**.

Fase OOL: Ontdekken, benoemen en verbreden

In deze les gaat het over de buurt. Sayid loopt met zijn klas een ronde door de buurt en ze zien dat niet overal de rommel wordt opgeruimd. De leerlingen ontdekken welke (zichtbare en onzichtbare) leefregels en afspraken gelden in een buurt. Daarnaast denken ze na over hoe zij zelf zorg kunnen dragen voor de buurt. Hierbij leren ze:

- Ik kan uitleggen hoe ik zorg voor mijn eigen leefomgeving (buurt);
- Ik weet waarom een fijne en veilige buurt belangrijk is voor iedereen;
- Ik kan uitleggen welke afspraken en leefregels er zijn binnen de buurt;
- Ik kan uitleggen waarom het belangrijk is dat er afspraken en leefregels zijn binnen de buurt;
- Ik kan hardop verwoorden wat ik waarneem;
- Ik kan nieuwsgierigheid tonen door vragen te stellen;
- Ik kan samen met de leerkracht tot een conclusie komen;
- Ik kan in eigen woorden waarnemingen aan leraar en klasgenoten vertellen;
- Ik kan vergelijkbare situaties in andere contexten herkennen en verwoorden.

Inhoud les

Per dia wordt toegelicht wat je als leerkracht kunt vertellen, wat de leerlingen doen en eventueel extra achtergrondinformatie.

Toelichting

Start (10 min.)

Kijk gezamenlijk terug naar de vorige les. Wat hebben ze geleerd? Ze hebben geleerd dat er in de klas en school leefregels en afspraken zijn. Ze weten wie dit bepaalt en waarom het belangrijk is dat ze er zijn.

Vandaag gaat het over de buurt. Ze leren welke leefregels en afspraken er zijn binnen de buurt. Ook leren ze wie de leiding heeft over wat er in de buurt gebeurt.

Dia

Vertel dat ook deze les begint met een verhaal over Sayid. Het verhaal wordt dit keer alleen niet helemaal verteld. Een deel van het verhaal wordt door de leerlingen zelf bedacht. Het laatste deel wordt later in de les voorgelezen.

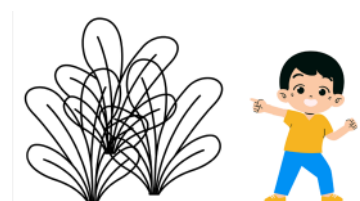
Lees het eerste deel van het bijbehorende verhaal van Sayid voor (bijlage 7a). Klik per alinea door naar de volgende slide.

Kern (40 min.)

Leerlingactiviteit 1: wat ziet Sayid? (10 min.)

1. Deel werkblad 5 uit en zorg dat ieder groepje genoeg kleurpotloden heeft.
2. Leg uit dat op het werkblad dezelfde afbeelding te zien is van Sayid als op het bord, alleen dan als kleurplaat. Hij wijst naar de bosjes en ziet iets liggen wat er niet hoort. De leerlingen mogen tekenen wat zij denken dat Sayid ziet. Hier krijgen ze 5 minuten de tijd voor.
3. Klaar? Dan mogen ze de kleurplaat inkleuren.
4. Laat de leerlingen in groepjes aan elkaar vertellen wat ze hebben getekend en waarom dit niet thuis hoort in de bosjes.
5. Kies een aantal leerlingen uit die klassikaal mogen laten zien wat ze hebben getekend. Stel steeds de volgende vragen:
 - waarom hoort dit niet thuis in de bosjes?
 - wat moet je er dan mee doen?

Toelichting

Dia

Tip:

In plaats van het uitvoeren van deze leerlingactiviteit, kun je ook met de klas een rondje door de eigen buurt lopen. Wat zien de kinderen? Is het veilig? Wat hoort wel en wat hoort niet thuis in de buurt? Op deze manier ervaren de kinderen zelf hoe belangrijk het is om de buurt netjes te houden en rekening te houden met de bewoners.

Vertel dat je nu het laatste deel van het verhaal gaat voorlezen. In het verhaal gebruik je een aantal spullen die de leerlingen uit de eigen groep hebben getekend bij leerlingactiviteit 1.

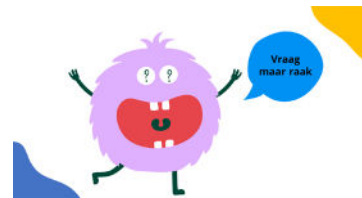
Lees het tweede deel van het verhaal van Sayid voor (bijlage 7b).

Vraag maar raak

Sluit het verhaal af met **vraag maar raak**. Kijk samen of er nog een vraag beantwoord kan worden van de vorige les. Heeft iemand thuis onderzoek gedaan? Reageer enthousiast als dit zo is.

Vraag of iemand een nieuwe vraag heeft na dit verhaal. Schrijf twee of drie vragen op en hang deze op in de klas.

Tip:

Leven er te veel vragen? Laat de leerlingen in hun groepje overleggen en één vraag uitkiezen. Drie vragen uitkiezen door middel van loting kan ook. Zijn er te weinig vragen? Geef het goede voorbeeld en schrijf twee vragen op.

Voorbeelden:

- Waarom is afval op straat slecht voor de mens?
- Wat gebeurt er als het afval niet opgeruimd wordt?

Toelichting

Dia

Achtergrondinformatie leerkracht

De vraag maar raak heeft in deze les een andere, logischer plek gekregen vanwege het tweede deel van het verhaal.

Vertel dat er acties zijn opgezet waarbij kinderen samen met volwassenen de buurt schoonhouden. Dit doen ze, net als de juf van Sayid, door de spullen die niet thuishoren in de buurt met een prikker op te ruimen. Bekijk samen de video over wijkhelden. Leg uit dat wijk hetzelfde betekent als buurt.

<https://www.youtube.com/watch?v=AmRR8mRYNX8>

Stel vervolgens de volgende vragen:

- Wat doen de wijkhelden?
- Wat vind je van het werk dat de wijkhelden doen?
- Wat doe je zelf om de buurt schoon te houden, of wat zou je kunnen doen?

De conclusie van het gesprek moet zijn dat de wijkhelden de buurt schoonhouden en dat dit goed voor de buurt en de natuur is. Op de laatste vraag zijn geen foute antwoorden mogelijk.

Achtergrondinformatie leerkracht

Wil je meer weten over de wijkhelden. Bekijk dan hun website: <https://www.dar.nl/scholen/wijkhelden/>

Vertel dat er naast rommel laten liggen op straat er ook andere dingen in de buurt kunnen gebeuren die niet fijn zijn. Stel de volgende vragen:

- Gebeuren er wel eens dingen in de buurt die op school of thuis niet normaal zijn? (schelden, lawaai maken, dingen kapot maken, etc.)
- Op straat zijn de regels en afspraken vaak ook duidelijk te zien, net als in een klas of school. Hoe kun je dat in jouw buurt zien?

Toelichting

Dia

Leerlingactiviteit 2: leefregels in de buurt (15 min.)

1. In een buurt leef je samen. Leefregels zijn dus belangrijk. Soms zijn de leefregels heel duidelijk (geen dingen kapot maken), maar soms ook minder duidelijk (niet tegen de garage van de buren voetballen).
2. Herhaal kort wat een leefregel is: het zijn regels waar iedereen in de buurt zich aan moet houden. Ze geven aan hoe je moet denken of doen. Ze helpen om het juiste te doen.
3. Vertel dat de leerlingen zo verschillende afbeeldingen te zien krijgen op het bord. Iedere afbeelding staat voor een leefregel. Zij mogen raden welke.
4. Bespreek alle afbeeldingen klassikaal met de leerling. Leerlingen eerst in hun groepje laten overleggen is ook een optie.
5. Vraag nadat alle afbeeldingen aan bod zijn gekomen of de leerlingen ook nog andere leefregels kennen.

Achtergrondinformatie leerkracht

De volgende leefregels passen bij de afbeeldingen:

Afbeelding 1: houd de buurt netjes. Ruim je eigen rommel op.

Afbeelding 2: houd de buurt netjes. Hondenpoep ruim je zelf op.

Afbeelding 3: houd rekening met elkaar. 's Avonds is het rustig en stil. Je maakt geen geluidsoverlast.

Afbeelding 4: zorg voor elkaar. Doe niet moeilijk over het aannemen van een pakketje voor de buren.

Afbeelding 5: zorg voor elkaar. Laat soms anderen voorgaan ook al hoeft dit niet.

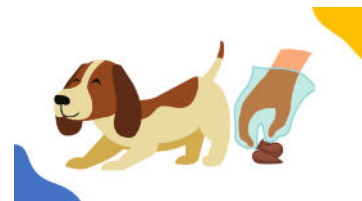
Afbeelding 1:

Een vrouw gooit het papieren zakje dat om haar broodje zat weg in de prullenbak.

Afbeelding 2:

Een meneer laat zijn hond uit. Hij ruimt de hondenpoep op en doet dit in een zakje.

Toelichting

Afbeelding 3:

Het is avond. In het huis aan de linkerkant gaat iedereen naar bed. In het huis aan de rechterkant wordt de muziek zachter gezet.

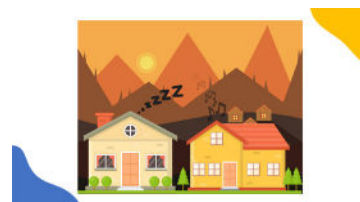
Afbeelding 4:

Een meneer neemt een pakketje aan voor de burens.

Afbeelding 5:

Een automobilist laat een vrouw met drie kinderen oversteken (er is geen zebrapad).

Dia

Afsluiting (10 min.)

De leerlingen stoppen werkblad 5 in hun JWC-map.

Stel de volgende vragen:

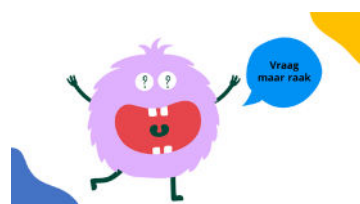
- In de buurt zijn er leefregels. Welke ken je nu?
- Waarom is het belangrijk dat deze regels er zijn?

Leg uit dat de leerlingen in de volgende les hun ideale buurt mogen ontwerpen.

Vraag maar raak

Sluit af met **vraag maar raak**. Kijk samen of er al vragen uit deze les beantwoord kunnen worden. De andere vragen worden meegenomen naar de volgende les(sen).

Herinner de leerlingen aan het vullen van de materialenbak. De volgende les gaan ze aan de slag met de materialen uit de bak.

